

HVAD ÆSLET OG OKSEN SÅ ...

7 advents- og juleandagter
ved Mogens Gottfred Jensen fra Menighedsfakultetet
Tillæg til MF-bladet December 2019

7 andagter op til advent og jul
– ved pastor emeritus og videnskabelig medarbejder
på Menighedsfakultetet Mogens Gottfred Jensen.
Tillæg til December-nummeret af MF-bladet 2019

Menighedsfakultetet har nogle år sammen med MF-bladet udgivet andagtshæfter op til nogle af kirkens store højtidsdage.

Denne gang er det pastor emeritus og videnskabelig medarbejder ved Menighedsfakultetet, Mogens Gottfred Jensen, der har skrevet andagterne. Man mærker i andagterne Mogens' pastorale erfaringer som præst, der dels gør ham fortrolig med menneskelivet, også i dets skyggesider, dels røber erfaring med at formidle

evangeliet enkelt og ligefremt. Vi håber, at andagterne vil blive til opbyggelse og bidrage til at drage læserne ind i julens glædelige budskab og ind i favnen på den frelser, som Gud lod føde på vores jord.

Med stor tak til det bagland, som i årtier har gjort det muligt at uddanne teologer på folkekirkens bekendelsesgrundlag.

Fakultetsleder

Thomas Bjerg Mikkelsen

JESUS INDLEDER EN FANGE- FRIGIVELSE

1. søndag i advent · Lukasevangeliet kapitel 4 vers 16-30

Første søndag i advent. Luften er fuld af forventning. Det er den hos os, og det var den i synagogen i Nazaret. Jesus, det berømte bysbarn, var kommet til sin hjemby og skulle deltage i synagogegudstjenesten. Man var faktisk lidt stolt af den berømte rabbi fra Nazaret.

Jesus læser teksten fra profeten Esajas kapitel 61 om Herrens tjener, der kommer med godt nyt til fattige og udråber frihed for de fængslede. Det lyder meget godt alt sammen. Lige indtil han påstår, at han er opfyldelsen af denne profeti. Dermed tager Jesus en rolle, som kun Gud selv og hans udsendte Messias kan udfylde.

Jesus fylder de gamle ord med et helt nyt indhold. Det er nemlig ikke den store tegnebog, han

kom med. Det er heller ikke en politisk amnesti til alle fængslede, han har i tankerne. Han taler om den fattigdom, som vi mennesker står med over for Gud: Vi er fattige på fred, glæde, renhed og nærvær. Fortidens fejltagelser og synder kan binde vores samvittighed, så vi føler os bag lås og slå.

Jesus påtager sig rollen som den, der sætter fanger i frihed ved at dø for vore synder og sætte os i fuld frihed ved sin opstandelse påskemorgen. Og Jesus påtager sig rollen som Messias og fylder den med et nyt indhold. Han er kommet for at gøre os himmel-ri-ge. Rige på fred, glæde, tro, håb, renhed.

Med denne store proklamation går vi forventningsfulde ind i adventstiden.

VÆR PARAT!

2. søndag i advent · Matthæusevangeliet kapitel 25 vers 1-13

Adventstid er ventetid. »Mor, er det snart juleaften?«, spørger barnet utålmodigt. »Jeg kan altså ikke vente længere!«

Også som voksne venter vi på så mange ting: Når jeg bliver færdig med mit studium og kommer til at tjene penge... Når jeg bare får det job, så bliver alting anderledes... Når jeg bare når pensionsalderen, så får jeg tid til...

Og inden vi får os set om, er løbet kørt, og livet er slut.

Som kristne og som kirke er vi sat til våge og være parate. Problemet med de fem af brudepigerne er ikke, at de falder i søvn. Det gør de såmænd alle ti. Nej, problemet er, at de ikke har sørget for nok olie. Jesus siger et andet sted, sådan her: »*Men når Menneskesønnen kommer, mon han så vil finde troen på jorden?*«

Troen kan vi ikke låne af andre. Den må vi selv eje. Vi kan ikke leve på vore forældres tro. Ej heller på gode traditioner, som vi ellers så ofte sætter vores tillid til. Troen må fornyes i hver generation. Den kan hverken købes eller nedarves. Alle må vi have olie til vores lamper, og den kan kun gives os af Gud. Og så gælder det om at vente godt. Mange mennesker lever deres liv, mens de venter på noget andet end det væsentlige. De venter dårligt, og de udsætter, hvad de burde gøre i dag. Det eneste, vi har, er nu. Nu. Nu. Du ejer ikke i går, og i morgen har du ingen del i. Men du har nu. Kom og vær til stede over for det nu og Ham, der har givet dig det. Våg! Bliv livs-vågen!

LOVSANG KAN SPRINGE UD AF MODGANG

3. søndag i advent · Lukasevangeliet kapitel 1 vers 67-80

Her får vi et indblik i den gamle præst Zakarias' liv. Det rummer en spænding mellem modgang og lovsang. Der hviler en skygge over ægteparrets liv. De er barnløse.

Og sådan er det stadig for os mennesker. Vanskeligheder og lovsang i én uskøn sammenblanding. Hvad gør det menneske, der ikke magter at se frem til juledagene, fordi han blev alene. Der er alt for megen plads i sengen. Så koldt at ligge der alene.

Her kan Zakarias' lovsang hjælpe os. For netop hans lovsang lader os ane, at skyggen ikke er det hele. Lader os ane, at Gud er i skyggen - med lys. Gud greb konkret ind i Zakarias' liv, og gav ægteparret en dreng.

Og lovsangen bliver endnu dybere, da Zakarias begynder at forstå, hvad Guds indgriben bety-

der. Helligånden åbner hans øjne, så han ser, at hans søn, Johannes, indvarsler en ny tid. At hans søn bliver banebrydende - ikke inden for verdenslitteraturen eller videnskaben, men inden for Guds rige. Han skal bane vejen for Guds egen søn - ham vi skal fejre her i julen.

Spændingen mellem modgang og lovsang, forbinder os med de bibelske personer. Vi er alle i samme båd som Zakarias. Er vi ikke barnløse - ja, så er der andre vanskeligheder skrevet på vores dagsorden.

Men Gud er skjult til stede i mørket. Og på et tidspunkt lader han solopgangen fra det høje besøge også os. Og så fødes lovsangen igen dybt inde i os og baner sig vej gennem alle vanskeligheder.

HAN BØR VOKSE

4. søndag i advent · Johannesevangeliet kapitel 3 vers 25-36

Alle fire lys i adventskransen er tændt. Ventetiden er snart forbi, og det er sidste chance for at få sig forberedt til jul. Ikke så meget alt det med maden og gaverne. Nej, sindet – hjertet. Det sted, hvor Jesus gerne vil fødes og bo denne jul.

Og her møder vi så denne mærkelige skikkelse – Johannes Døber. Johannes står der som bindeleddet mellem Det Gamle - og Det Nye Testamente. Han står med et ben i hver tidsalder.

Netop på den måde bliver han et billede på Jesus og det, Jesus kom for at være. Nemlig den store brobygger. Han byggede bro mellem himmel og jord – mellem Gud og mennesker. Hans liv, død og opstandelse er den faste forbindelse mellem jord og himmel.

Julen forløber på en måde på

to planer. Der er det praktiske plan og det indre plan.

Det indre plan, hvor mit hjerte bliver berørt af en himmelsk glæde. Vi længes efter noget mere end det, der kan fylde vore maver. En undefinerbare følelse - julefred eller juleglæde. Denne længsel er i virkeligheden længslen efter, at Jesus skal blive født ind i vores liv. For han er den eneste, der kan opfylde denne længsel.

›Han bør vokse, og jeg blive mindre‹. Det er vejen til glæde og fred. Når vi stiller os selv bagerst i køen og lader ham komme til, får vi den fred, som vi sådan længes efter.

Mærkeligt nok er det ikke, når jeg selv ›peaker‹ (topper), at min længsel mættes. Det er, når han får lov til at ›peake‹, at min glæde bliver fuldkommen.

BREAKING NEWS! SE JEG FORKYNDER JER EN STOR GLÆDE

Juleaften · Lukasevangeliet kapitel 2 vers 1-14

Har hyrderne overhovedet spurgt efter en frelser? Jeg tror snarere, de har ønsket sig en ordentlig arbejdstidsordning med en rimelig pension og et tillæg for natarbejde og et faretillæg.

Men en frelser.... Det er nok ikke lige det, der står øverst på deres ønskeliste.

Ikke desto mindre er det det budskab, de får af englene.

Gud giver det bedste, han har at give os mennesker: en frelser. Derfor burde der også have stået en modtagelseskomite klar til at byde ham velkommen. Men det gjorde der desværre ikke. Der var sandt at sige kun et æsel og en okse.

Men for en jøde, der kendte sin bibel – Det Gamle Testamente – lå der et kodet budskab i æslet og oksen. For at forstå denne kodede

besked, må vi have fat i profeten Esajas. Han skriver i kap.1,2: *>Hør himmel, lyt jord, for Herren taler. Børn har jeg opfostret og opdraget, men de har brudt med mig.<* Og så kommer det: *>Oksen kender sin ejer og æslet sin herres krybbe; men Israel kender ikke mig, mit folk fatter intet.<* Es. 1,3.

Et æsel og en okse – det var den velkomstkomite, der stod parat til at byde himlens kongesøn velkommen til denne jord.

Bliver Jesus i år i denne jul budt velkommen og tilbedt, som han fortjener - nemlig i vort hjerte? Eller skal han igen finde velkomstkomiteen blandt okser og æsler?

For bydes velkommen, det skal han altså.

Bøn: *Kom Jesus, kom og bo i min fattigdom!*

GUD BLEV MENNESKE-LIG

Juledag · Johannesevangeliet kapitel 1 vers 1-14

I går, juleaften, zoomede vi ind på et nærbillede af frelserbarnet, som han lå der i stalden. I dag zoomer vi ud. Her ser vi julenat i et kosmisk perspektiv og bliver mindet om, at Jesus har eksisteret hos Gud fra før verdens skabelse.

Gud blev menneske i og med, at Kristus lod sig føde. Vi er så vant til at høre den sætning, at vi nemt lader den gå ind ad det ene øre og ud ad det andet. Men vi har brug for at høre inkarnationens provokerende og vidunderlige budskab igen. Nemlig, at Gud blev menneske, da Jesus blev født som menneske - *nøjagtig som vi er mennesker*. Han blev som en af os. Hans kropslighed var ikke mere åndelig end vores.

At Gud blev menneske hænger uløseligt sammen med, at vi er skabt i Hans billede. Vi ligner Ham i forvejen. Vi er ikke fremmede for Ham. Gud blev menneske-lig, lige som vi er Guds-lige.

Al vores kropslighed bliver sanktioneret her i krybben, (sanctus betyder hellig). Her i krybben finder mennesket sin guddommelige oprindelse. Og nok så vigtigt: Her i krybben finder Gud det menneske, han har skabt i sit billede.

Lad os på den baggrund høre apostlen Johannes' store løfte: *Alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Gud børn, dem, der tror på hans navn.* (v.12)

Juledag tilskyndes vi til at tage imod Jesus - ham der blev menneske-lig for at vi kunne blive Guds-lige.

*Ak, kom, jeg vil oplukke
mit hjerte, sjæl og sind
med tusind længselssukke,
kom, Jesus, kom herind!
Det er ej fremmed bolig,
du har den dyre købt,
her skal du blive trolig
i kærligheden svøbt.*

GUD ER I VORES SMERTEFULDE VIRKELIGHED

Anden juledag · Mattæusevangeliet kap. 10 vers 32-42

I det byzantinske kloster Hosios Loukas nordvest for Athen, kan man følge hele Jesu historie i billeder: fra fødslen, over fremstillingen i templet, til dåben, indtoget i Jerusalem, fodvaskningen, korsfæstelsen og opstandelsen.

Fremstillingen af Jesu fødsel ligner ved første øjekast en hyggelig julekrybbe, som vi kender den. Men ser man nærmere efter, er scenen ikke en stald, og lejet, hvor barnet ligger, er ikke en krybbe. Der er i stedet tale om en klippehule sort som graven. Og det, der skulle have været en krybbe, ligner mere en sarkofag.

Jesusbarnet er ganske vist svøbt, men i denne sammenhæng kan det både være som Maria gør det julenat, og som hun gør det langfredag med sin døde søn.

Var kristendommen ikke andet for os end et sødt lille barn i

en lille krybbe i en hyggelig stald, så kunne vi ikke bruge den til ret meget. For hvad skulle vi så stille op, når vi er fortvivlede, modløse, ensomme, lidende? Hvad skulle vi spejle os i, når livet ikke er idyl?

Anderledes forholder det sig, når vi ser det lille spædbarn som den voksne mand, der gav håb til den fortvivlede, mod til den modløse, fællesskab til den ensomme og frelse til den fortabte.

Hvad er det for en Gud, der lader sig se som et værgeløst spædbarn i en krybbe og som en hjælpeløs dødsdømt på et kors?

Det er en Gud, der ikke kun vil idyl, men som også vil være nær dér, hvor livet er svagest og sværest og mest udsat. Anden juledag har vi forladt idyllen og er ude i den barske del af virkeligheden. Og heldigvis er Gud også dér.

OM MENIGHEDSFAKULTETET

Menighedsfakultetets vision er at se mennesker blive frelst og Guds rige vokse. Vi bidrager til opfyldelse af visionen ved at uddanne engagerede præster og ledere til kirken og international mission.

Vi søger at opfylde målet

... ved forskningsbaseret undervisning på grundlag af Bibelen og den evangelisk-lutherske bekendelse og med vægtlægning på kirkens aktuelle udfordringer

... ved åndelig og menneskelig dannelse af de studerende gennem personlig vejledning og deltagelse i MF's fællesskab og andagtsliv

... ved de studerendes engagement i menigheder i studietiden

Vil du vide mere om Menighedsfakultetets arbejde, er du meget velkommen til at kontakte os.

Menighedsfakultetet
Katrinebjergvej 75
DK-8200 Aarhus N
+45 8616 6300
mf@teologi.dk
www.teologi.dk

